

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1458/2021
25.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Биљане Синановић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА и окривљеног ББ, адвоката Жарка Станисављевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу К 444/2020 од 22.07.2021. године и Вишег суда у Лесковцу Кж1 322/21 од 25.10.2021. године, у седници већа одржаној дана 25.01.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА и окривљеног ББ, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Лесковцу К 444/2020 од 22.07.2021. године и Вишег суда у Лесковцу Кж1 322/21 од 25.10.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу К 444/2020 од 22.07.2021. године, окривљени АА, оглашен је кривим због кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 1. КЗ и осуђен на новчану казну у износу од 30.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, те је одређено да ће суд, уколико окривљени не плати новчану казну у одређеном року, исту заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан затвора. Истом пресудом окривљени ББ, оглашен је кривим због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ, па му је изречена условна осуда тако што је утврђена казна затвора у трајању од четири месеца и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року од једне године по правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Окривљени су обавезани да плате судски паушал и трошкове кривичног поступка у износу одређеном изреком пресуде у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом извршења. Оштећени, ВВ, ГГ и ДД су ради остваривања имовинско правног захтева упућени на парницу у смислу члана 258. став 4. ЗКП.

Пресудом Вишег суда у Лесковцу Кж1 322/21 од 25.10.2021. године, одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Лесковцу и браниоца окривљених, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, бранилац окривљених АА и ББ, адвокат Жарко Станисављевић, поднео је захтев за заштиту законитости, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 7) и члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи, тако што ће окривљене ослободити од оптужбе.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљених Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, на седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио је списе предмета са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ је неоснован.

Бранилац окривљених АА и ББ у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаном правноснажном пресудом на штету окривљеног АА, повређен закон из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, тиме што је овај окривљени правноснажном пресудом оглашен кривим због кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 1. КЗ, иако је поступак вођен по оптужном предлогу Основног јавног тужиоца у Лесковцу, због кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. КЗ, при ком оптужном предлогу је јавни тужилац остао до окончања главног претреса и потом изјавио жалбу против првостепене пресуде због погрешне правне квалификације кривичног дела, што је имало за последицу да је поступак вођен без овлашћеног тужиоца, јер се гоњење за кривично дело лака телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим и осуђен правноснажном пресудом, предузима по приватној тужби. У вези са тим бранилац у захтеву наводи и то да се изјава оштећеног да се придружује кривичном гоњењу и истиче имовинскоправни захтев не може сматрати изјавом о преузимању кривичног гоњења, јер не испуњава прописану форму нити суштину пошто тај кривичноправни институт предвиђа могућност да оштећени преузме заступање оптужбе тек након одустанка јавног тужиоца од кривичног гоњења, до чега у овом случају није дошло, већ је јавни тужилац покренуо и водио поступак за кривично дело за чије гоњење није био надлежан.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Из списка предмета произлази да је Основни јавни тужилац у Лесковцу дана 30.06.2020. године, поднео оптужни предлог Ктз 265/2020 против окривљеног АА, због постојања оправдане сумње да је извршио кривично дело лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. КЗ, код ког оптужења је остао до правноснажног окончања кривичног поступка. Побијаном правноснажном пресудом окривљени је

оглашен кривим због кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 1. КЗ и осуђен на новчану казну у износу од 30.000,00 динара.

Дакле, кривични поступак против окривљеног АА, вођен је по оптужном предлогу јавног тужиоца, поднетом због кривичног дела лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. КЗ, за које се гоњење предузима по службеној дужности и при том оптужном предлогу је надлежни јавни тужилац остао до правноснажног окончања поступка. Следствено изнетом, за кривично гоњење окривљеног, у конкретном случају овлашћени тужилац био је јавни тужилац.

Поред наведеног, оштећени ВВ је након критичног догађаја, дана 03.04.2019. године, преко пуномоћника, поднео кривичну пријаву Основном јавном тужиоцу у Лесковцу против окривљеног АА због кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. КЗ, а дана 13.09.2019. године је испитан у својству сведока пред Основним јавним тужиоцем у Лесковцу и том приликом се изјаснио да се придружује кривичном гоњењу окривљеног и да истиче имовинскоправни захтев при којој изјави је остао и у свом исказу датом на главном претресу одржаном дана 02.03.2021. године.

Одредбом члана 65. став 2. ЗКП, прописано је да се приватна тужба подноси у року од три месеца од дана када је оштећени сазнао за кривично дело осумњиченог, а ставом 3. истог члана, прописано је да ако је оштећени поднео кривичну пријаву и предлог за кривично гоњење, а у току поступка се утврди да се ради о кривичном делу за које се гони по приватној тужби, пријава, односно предлог сматраће се благовременом приватном тужбом ако су поднети у року предвиђеном за приватну тужбу. Дакле, у смислу цитираних одредби, оштећени је током поступка имао својство потенцијалног овлашћеног тужиоца за случај одустанка јавног тужиоца од кривичног гоњења или ако се током поступка утврди да се ради о кривичном делу за које се гони по приватној тужби.

Врховни касациони суд налази да је оштећени ВВ подношењем кривичне пријаве против окривљеног дана 03.04.2019. године, дакле у року предвиђеним за подношење приватне тужбе и изјавом датом у првостепеном поступку да се придружује кривичном гоњењу окривљеног, јасно изразио своју вољу за кривични прогон окривљеног.

Стога у ситуацији када се спроведе кривични поступак по оптужном акту јавног тужиоца за кривично дело за које се гони по службеној дужности, те суд након одржаног главног претреса на основу утврђеног чињеничног стања оцени да се у радњама окривљеног стичу законска обележја кривичног дела за које се гони по приватној тужби, кривична пријава оштећеног поднета у року предвиђеном за подношење приватне тужбе, сматраће се благовременом приватном тужбом.

При томе, Врховни касациони суд указује да у конкретној ситуацији оштећени није ни био у могућности да поднесе приватну тужбу за кривично дело лака телесна повреда из члана 122. став 1. КЗ за које се кривично гоњење предузима по приватној тужби, јер је кривични поступак вођен по оптужном предлогу јавног тужиоца за

кривично дело лака телесна повреда из члана 122. став 2. у вези става 1. КЗ, а које се гони по службеној дужности.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је оценио као неосноване наводе захтева којима се указује на повреду одредаба кривичног поступка у погледу постојања оптужбе овлашћеног тужиоца из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП.

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљених у захтеву за заштиту законитости истиче да се у радњама окривљеног ББ, описаним у изреци правоснажне пресуде не стичу законска обележја кривичног дела угрожавања сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ, јер претња коју је окривљени наводно упутио оштећенима, није била озбиљна и конкретна нити се односила на индивидуално одређена лица, те да самим тим иста код оштећених није ни могла изазвати осећања страха и угрожености, посебно када се има у виду да окривљени критичном приликом код себе није имао никакво оружје, а да су оштећени сами дошли у двориште окривљеног активно учествујући у расправи.

Врховни касациони суд изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног оцењује као неосноване.

Основни облик кривичног дела угрожавања сигурности из члана 138. став 1. КЗ, чини онај ко угрози сигурност неког лица претњом да ће напасти на живот или тело тог лица или њему блиског лица. Тежи облик кривичног дела из става 2. члана 138. КЗ, постоји у случају ако је остварена једна од три квалификаторне околности и то да је дело из става 1. тог члана учињено према више лица, или ако је дело изазвало узнемиреност грађана или ако је дело изазвало тешке последице. Предметно кривично дело је свршено када је претњом створен осећај угрожености код лица коме се прети.

Имајући у виду цитирани законски облик бића кривичног дела угрожавања сигурности из члана 138. став 2. КЗ, то, по налажењу овог суда, из чињеничног описа кривичног дела, датог у изреци првостепене пресуде јасно произлази да се у описаним радњама окривљеног ББ стичу сва битна законска субјективна и објективна обележја кривичног дела угрожавања сигурности из члана 138. став 2. у вези става 1. КЗ, извршеног на штету оштећених ВВ, ГГ и ДД, за које је кривично дело окривљени оптужен и правоснажно оглашен кривим, па су стога супротни наводи браниоца окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, оцењени као неосновани.

Ово из разлога јер, супротно наводима браниоца окривљеног, по налажењу Врховног касационог суда, изрека правоснажне пресуде садржи опис радње извршења предметног кривичног дела, која се у конкретном случају састоји у употреби озбиљне, директне и индивидуално одређене претње да ће се напасти на живот и тело означених оштећених, чиме је угрожена сигурност тих лица. Наиме, у изреци првостепене пресуде је наведена и ближе описана претња нападом на живот и тело више тачно одређених лица, која је извршена упућивањем речи – „Сад ћу да изнесем пиштољ, је..м вам децу, све ћу да вас побијем“, која претња је код оштећених изазвала страх и осећање личне несигурности за сопствени живот и телесни интегритет, дакле изазвала

је забрањену последицу, имајући у виду да су оштећени након предузетих радњи окривљеног позвали полицију, због чега су оцењени као неосновани наводи захтева браниоца окривљеног којима се указује да дело за које је окривљени оптужен и оглашен кривим правноснажном пресудом није кривично дело.

Из изнетих разлога, оцењени су као неосновани и наводи захтева којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Веселиновић,с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић